

Pavla Vovsová

Panství Hluboká nad Vltavou – proměny hospodářských a sociálních struktur během 17. a 18. století (sonda); bakalářská práce, České Budějovice 2010 (68 stran textu, 52 stran příloh).

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou hospodářského a sociálního vývoje po ukončení třicetileté války. Na příkladu úzce vymezeného mikroregionu (městečko Lišov, vesnice Levín, Úsilné, Hůry a Hrdějovice) z oblasti panství Hluboká nad Vltavou se autorka snaží rozkrýt hluboké strukturální změny, ke kterým postupně docházelo od ukončení válečného konfliktu (1648) až do poloviny 18. století. Výchozím pramenem prováděného výzkumu se staly jednotlivé katastry – berní rula včetně pozdější revizitace a tereziánského katastru. Vzhledem k charakteru pramenné základny byly uplatňovány hlavně kvantitativní metody. Autorka prokázala znalost většiny domácí literatury, která se vztahuje k uvedené problematice. Přestože kritické stanovisko ve vztahu k ní uplatňovala v rozdílné míře; velmi vhodně ji dokázala použít pro vzájemné srovnání s mikroregionem.

S pomocí soupisu obyvatelstva podle víry z roku 1651 se Pavla Vovsová snažila přiblížit strukturu místního obyvatelstva z hlediska pohlaví, věku, společenské a náboženské příslušnosti. Omezenost získaných poznatků byla dána statickou povahou uvedené pramenné základny. Demografický a sociální vývoj tak mohl být doložen pouze v hrubých obrysech – za pomoci údajů o počtech domů a konkrétních osobách náležejících do jednotlivých socioprofesionálních skupin (sedláci, chalupníci, zahradníci). Přestože komparativní charakter je prokazatelný i v případě rozboru řemeslnické výroby, popisný ráz zde naprosto převážil nad vlastní interpretací.

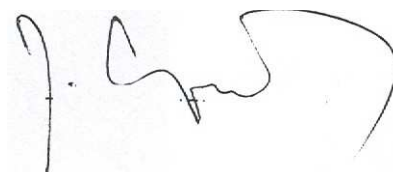
Největší přínos předložené bakalářské práce je nutné spatřovat v poctivém uplatňování kvantitativní analýzy. Za cenné lze označit údaje, na základě kterých byla komparativním způsobem přiblížena rostlinná produkce. Týkají se především proměn rozlohy obhospodařovaných pozemků (ozim, jař, úhor, lady, porostliny). Stranou zájmu nezůstala ani kvalita obhospodařovaných pozemků nebo proměnlivé možnosti využití luk. Obdobným způsobem – velmi zevrubně – byla přiblížena také živočišná produkce. Konkrétně se jednalo o chov tažných i užitkových zvířat, jehož rozsah byl dokumentován dynamicky s pomocí proměnlivých početních stavů (koně, volí, krávy, jalovice, ovce, vepři). V případě chovu

dobytka i využití půdy je nutné ocenit snahu o vzájemné srovnání se situací na jiných panstvích, k čemuž autorka využila velké množství prostudované literatury.

Soudobý sociální a ekonomický vývoj se Pavla Vovsová pokusila přiblížit také v mikrohistorické rovině, na příkladu osudy rodiny Mičků z Levína. V uvedeném případě však až příliš „sklouzávala“ do popisné roviny. V závěrečném odstavci je konstatováno: „*Panství Hluboká nad Vltavou se z hlediska hospodářského a sociálního vývoje příliš nelišilo od jiných oblastí...*“. Přestože tato věta by mohla zpochybnit smysl celé předložené práce, také za uvedeným konstatováním je nutné spatřovat velmi pracný kvantitativní výzkum včetně komparativního studia literatury. Občasné ilustrativní přejímání cizích názorů z literatury lze autorce odpustit, avšak množství naprosto zbytečných překlepů, stylistických a jazykových chyb však tolerovat nelze.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm VELMI DOBŘE.

V Třeboni 21. 8. 2010

doc. PhDr. Josef Grulich, Ph.D.